

Posudek oponenta bakalářské práce

Anna Vanišová: Prostředí a vztahy v azylových střediscích

Evangelická teologická fakulta, Katedra sociální pedagogiky 2011

Bakalářská práce Anny Vanišové se věnuje popisu a rozboru vybraných konfliktů a konfliktních situací, zaznamenaných v předchozím dotazníkovém šetření mezi žadateli o mezinárodní ochranu v ČR v Pobytových a Přijímacích střediscích Ministerstva vnitra.

Na počátek je třeba poznamenat, že samotná volba porovnání výsledků dotazníků a rozhovorů ve dvou různých typech zařízení MV nebyla zcela šťastná. Svou funkcí, charakterem i skladbou ubytovaných/zajištěných žadatelů o mezinárodní ochranu jde totiž o dvě značně rozdílné instituce. Slabinou se jeví i časový odstup mezi prvním a druhým výzkumem, protože v realitě se za dva roky mnoho změnilo. (Například Poradna pro uprchlíky se dnes jmenuje SIMI, již neposkytuje poradenství v zařízeních, ani neprovozuje ženské skupiny, protože aktivity nebyly finančně podpořeny). Za slabou stránku považuji i nulové kvantitativní zpracování dotazníků, v práci jsem nenašel informace o počtu respondentů, jejich věkové, národnostní či sociální struktuře, nebo jakékoliv tabulky či grafy s „tvrdými daty“. Což je škoda, protože to sráží hodnotu a využitelnost celého výzkumu. Na druhou stranu je možné ocenit samotné uchopení problému, deskripci modelových i reálných situací z pobytových a přijímacích středisek MV. Z tohoto pohledu je bakalářská práce výborným odrazovým můstkem pro případné budoucí práce věnované například taxonomii konfliktů a konfliktních situací, vytipování potenciálních „neuralgických bodů“ v prostoru pobytových či přijímacích středisek. V některých pasážích práce studentka přesně vystihla povahu, příčiny a důsledky vzniku konfliktů mezi žadateli o mezinárodní ochranu, tak jak jsou zachyceny ve výpovědích respondentů. Kapitoly věnované jednotlivým fenoménům a jevům byly patrně nejnosnější částí bakalářské práce, v případě že se bude studentka tématu věnovat i v budoucnu a zaostří téma na užší skupinu jevů či situací, má stabilní základ. Mezi nosné a celkově silnější pasáže práce rovněž můžeme počítat pasáže věnované rozdílné roli sociálního pracovníka zařízení MV a sociálního pracovníka nevládní organizace, nebo poznámky k deskripci absence zaměstnanosti na funkci rodiny či návrhy na řešení konfliktů.

Po formální stránce text splňuje předepsané náležitosti, obě části textu – jak teoretický, tak analytický, mají soudržnost a logiku, text je srozumitelný, pouze závěrečnou část bych očekával rozsáhlejší. V úvodní části je možné najít několik nepřesností, nicméně ne fatálních. Literaturu bych doporučil rozšířit, na dané téma existuje velké množství teoretických i praktických výzkumných prací, a to z příbuzných oborů antropologie, sociologie, či psychologie, jako fundament doporučuji práce Ervinga Goffmana.

Práci hodnotím stupněm B/C vzhledem k výše uvedenému.

Při obhajobě doporučuji zaměřit se mimo jiné na následující otázku:

Jaké nové aktivity může vedení zařízení MV využít pro zmírnění napětí mezi žadateli o mezinárodní ochranu ?

Jaké technické nebo provozní úpravy zařízení mohou neutralizovat potenciální problematická místa (jídelsna, sportoviště, klubové aktivity ...)

Mgr.Pavel Duba

Sdružení pro integraci a migraci

duba@refug.cz